

baron Schmid-Zabierow, pripeljal na Dunaj; in od ondod se med svet javlja za koroške Slovence vesela vest, da bo Zabierow v kratkem umirovljen. Pravičen mož mu naj sledi! Edino to želé Slovenci.

Kranjsko. Dne 27. junija se bode blagoslovila zastava pevskega društva »Ljubljana«. Nad 30 slovenskih društev pride na to slavnost v Ljubljano. — Glavna skupščina Ciril-Methodove družbe bode letos dne 5. avgusta v Škofji Loki. — V Ljubljani je imelo vedno vrlo in čilo katol. delavsko društvo dne 7. junija shod, ki je popolno zaupanje izrekel drž. poslancu dr. J. Kreku.

Primorsko. V Gorici se je ustanovila trgovska obrtna zadruga. O kako potrebne bi bile take zadruge po južno-štajarskih mestih! — Goriško sodišče je 22 vrtobjenskih slovenskih fantov zaradi nemirov ob volitvah obsodilo na eno ali pol leta ječe, v Pulju pa je samo tri tedne dobil neki Lahon, ki je psoval Avstrijo in cesarsko rodovino. Tu se pač prejasno vidi dvojna mera! —

Hrvaško. Sabor se snide v drugi polovici tega meseca. — Dne 30. maja so se v Zagrebu sešli vladi nasprotni poslanci. Bil je med drugim tudi razgovor o krivicah, ki se zdaj po volitvah godijo domoljubni duhovščini.

Ogersko. Svetli cesar so sklicali katoliški kongres ali shod, kjer se bode razpravljalo o avtonomiji ali samoupravi katoliške cerkve na Ogerskem. — Apony-jeva stranka se boja v kratkem združi z vladno stranko, gotovo zoper nas Avstrijce pri avstro-ogerski nagodbi.

Vnanje države.

Rim. Sv. stolica se je z rusko vlado glede novih katol. škofov za sedem izpraznjenih škofij popolnoma sporazumela. Čez tri leta so trajala ta pogajanja. V kratkem bodo vsi od vlade predloženi prelatje od sv. očeta za škofo imenovani.

Italijansko. Zaradi sleparij pri neapoljski banki se bode bivši ministerski predsednik Crispi vendar moral zagovarjati pred sodiščem. Pomagalo mu bode pet odvetnikov. No, mora mu biti že sila.

Francosko. Dne 25. julija se predsednik republike, Faure, z velikim spremstvom po morju odpelje na Rusko. Pojde namreč v Petrograd obiskat ruskega carja. Faureja bode takrat med drugim spremljal tudi vnanji minister Hanotaux.

Rusko. Ruski listi so pričeli odločno obsojati postopanje Angležev v Transvalu v južni Afriki, ter opozarjajo evropske vlade, naj ne pustijo, da bi kramarskim Angležem prišel Transval v pest, pa tudi naj pazijo, da se Krete kje ne polastijo Angleži. Pač pa so Rusi z ozirom na Kreto prijazni Grkom.

Turško. Zastopniki velevlasti sklepajo mir med Grško in Turško s turškim vnanjim ministrom. Oni dan je angleški zastopnik nasproti ministru izjavil, da Angleška Turčiji ne dovoli nobenega ozemlja. Temu sta pritrdila francoski in laški zastopnik. Ruski poslanec pa je neki dejal, da je Rusija zadovoljna, ako Turki v Tesaliji dobijo samo Tirnavos.

Grško. Grki silno želijo, da bi se mir s Turčijo prej ko prej sklenil; kajti ne samo v Tesaliji, ampak tudi v Epiru počenja Turki silne grozovitosti. — Ministerski predsednik Ralli skliče v kratkem državni zbor, da se prepriča, da v teh žalostnih časih večina poslancev vladi zaupa.

Špansko. Sedanjemu ministerstvu so se kar par tednov majali stolički. Ostane pa še v službi na izrečno željo kraljice Kristine. — General Weyler bode na Kubi preosnove vpeljal. Puntarje bode preganjal, mirne ljudi pa branil in jim prizanašal.

Za poduk in kratek čas.

Pismo slovenskega vojaka s Krete.

Mladeniči naši so trdni ko hrast,
Kot smreka v planini so ravni;
A bolj še kot rast, jim srce je na čast,
Rad 'ma jih naš cesar preslavn.

Kadar je treba Slovincem kakšne pravice podeliti, so Slovenci navadno zadnji med avstrijskimi narodi, ali pa celó ne pridejo na vrsto. Kadar pa je treba iti nad sovražnika, Slovence potisnejo v prve vrste. »Rad 'ma jih naš cesar preslavni«, pravi pesnik o naših mladeničih. Zakaj jih ima rad? Ker so mu hrabri, zanesljivi, zvesti vojaki. Pred slovenskimi vojaki se je celó odkril naš cesar! Saj so pa tudi slovenski fantje vedno stali v prvih vrstah sovražniku nasproti, junško so odbijali sovražnikove napade ter branili s svojimi četudi že krvavečimi prsi vero in domovino. Ko so krogle živžgale krog junških glav, mladeniči naši se niso zmenili zanje, klicali so sred bojnega viharja: Bog živi dom, Bog živi cesarja! Kako hrabro so se borili proti Nemcem pri Kraljevem Gradcu (leta 1866.), proti Lahom pri Kustoci (junija 1866) pod slavnim pred par leti umrlim nadvojvodo Albrehtom, pri Visu (julija 1866) pod admiralom Tegethoffom; proti Turkom v Bosni in Hercegovini pod slavnim Filipovičem!

Tudi letos je pozval presvetli cesar nekaj naših slovenskih mladeničev pod svojo zastavo, ne sicer na vojsko, namreč, da skrbijo za red in mir na daljnem otoku Sredozemskega morja, na Kreti. Sigurno bo zanimalo marsikaterega slovenskega mladeniča, pa tudi stariše, kojih sinovi so tam doli, če tukaj priobčim pismo slovenskega vojaka na Kreti. Pismo je romalo ravno teden dni s Krete v Kozje, a iz Kozjega v Brezovec nič več kakor 16 dni! Brezovec je od Kozjega le kake pol ure oddaljen! Pismo je ležalo na »slavni« kozjanski pošti. Pri nas namreč mora vsakdo vedeti, da ima pismo na pošti, sicer čaka lahko tudi eno leto nanj. Naše žalostne postne razmere bom že o priliki ožigosal. Pismo se glasi:

Kanea, dne 29. aprila 1897.

Draga prijatelja!

Dopustil mi je čas, da mi je mogoče pisati par besed. Radovedna bosta gotovo, kako se nam godi v tem tujem svetu med Turki in Grki. Draga moja prijatelja, daleč, daleč od Vaju sem se moral podati. Če premišlujem, kako široko je morje med nami in kje so še pa hribi in ravno polje, dozdeva se mi, da je nemogoče priti zopet v tisti blaženi domači kraj, kjer smo se zbirali nekdanj mi fantje. Žalostno je za nas vojake, ker moramo iti tako daleč se vojskovat. Naznanim Vama, da smo tukaj zdaj že močno zasedli otok, da Grk ne more nikakor noter, kakor če nas premaga. Naš cesar ima tukaj veliko vojnih ladij. Na vseh straneh otoka je straža. Grk ne more dobiti na nobeden način nič življenje (živeža), kar si je poprej preskrbel, to ima, zdaj mu je težko kaj dobiti. A miru si ne dá, on hoče vdariti čez mejo, če zgubi ali dobi. Težko mu bo priti čez mejo, ker ima preslabo orožje, premalo vojakov in posebno mu primanjkuje denarja, kakor Vama je znano, če prebirata kaj časnike. Večkrat je že streljal na naše ladije, pa brezuspešno. Naša vojna ladija, »Tiger« imenovana, pa je prišla od druge strani, ustrelil dvakrat na grško ladijo in naenkrat je le-ta obstala in ni mogla dalje, ali pa ni hotela, tega Vama ne vem povedati. Naznanim Vama, da smo tukaj vojaki vseh cesarjev. Rusi, Francozi, Angleži, Italijani, Turki in našega avstrijskega 87. regimenta 2. bataljon. Vsake vrste vojaki so in vsi smo združeni pod enim glasom: »hura, hura!«

Vse za dom in za cesarja,
Naš ga Franca Jožefa,
Mi damo blago in kri!

Ne zamerita mi moje slabe pisave, kajti pečina mi služi za pisalno mizo. O, kako me bo veselilo, če mi odpiše eden ali drugi. Na vse kraje sem že pisal, a ne dobim odgovora. Veseli mesec majnik se približuje za Vas Slovence, ko boste obhajali priljubljene »Smarnice«, o kako me vleče k Mariji v domačo cerkvico! Srčen pozdrav od nas vojakov, ki smo na Kreti! Trije smo iz naše lare (Polje pri Kozjem); jaz, Vajdič Anton in Mihec. Z Bogom!

Smešnica. A.: »Kaj pa svinja na sosedovem dvorišču tako neznansko cvili?« — B.: »Ker jo koljejo; mar si naj zdaj vriska?«

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoško) so se, kakor smo že zadnjič poročali, v petek, dne 4. junija popoldne ob 6. uri vrnili iz Rima in sicer hvala Bogu, prav zdravi in čvrsti. Na binkošno nedeljo pa so peli ob 10. uri v stolni cerkvi slovesno sv. mašo, nato pa birmovali 505 otrok.

(Osebne vesti.) Danes se je pripeljal v Maribor nadvojvoda Rainer, da si ogleda tukajšne deželne brambove, včeraj pa je korni poveljnik, podmaršal Succowaty iz Gradca, inspiciral mariborsko vojaško posadko.

(V rogaškem okraju) se je vsled ministerskega odloka ustavilo iztirjevanje zaostalih davkov do meseca septembra. Ker je vsled lanske toče in prepovedanih svinjskih sejmov rogaški okraj silno obožal, je ta odlok za našega kmeta velike važnosti, za kar se imamo zahvaliti vlč. g. dekanu J. Tombahu, ki je po drž. poslancu, g. dr. L. Gregorecu izposloval davkoplačilcem to olajšavo.

(Božja pot pri Mariji-Loženski), podružnici Sv. Florijana pod Bočem, se vedno bolj širi in razcvita. Na binkošni ponedeljek se je zbralo krog Marije Lavretanske na tisoče pobožnih romarjev. Prijazna cerkva in obilne uslišane priprošnje Marije-Loženske vabijo sem vernike od blizu in daleč.

(Skušnja iz štajarske zgodovine) se je včeraj vršila na mariborski gimnaziji. Dotični četrtošolci so prav dobro odgovarjali in so bili ti-le obdarovani: Jehart Anton in Tiller Fr., vsak srebrno medaljo; Berk Anton in Pintar Fr. po en zlat; Vargazon Ernst in Šanda Karol, po 10 kron in Persoglio Fr. knjigo. Med obdarovanci ni nobenega Nemca.

(Na Ptuj) se ta teden vršijo občinske volitve. Oni dan so v 3. razredu že bili izvoljeni sami veliki »Nemci«, med temi tudi pek Ornik, ki bržčas zopet postane župan. Kakor znano, je slovenska mati Ornika porodila pri Sv. Rupertu v Slov. goricah.

(V Radgoni) je binkoštna praznike nemško pevsko društvo imelo veliko slavnost. K tej so prišli nemški kričači od vseh vetrov, tudi iz Celja. Nekje so dobili slovensko zastavo ter jo na drobne kose raztrgali in te kosce vzeli seboj. Tako bi tudi radi s Slovenci napravili. — Slovenci, izogibajmo se nemških prodajalnic, nemških krčem, sploh nemških obrtnikov!

(Umrl) je na kliniki v Gradcu g. K. Jelovšek, trgovec v Rogatcu. Mož ni bil sicer našega mišljenja, vendar zavoljo svojega nesebičnega in mirnega značaja priljubljen tudi pri Slovencih.

(Na Gomilskem) pri »Matevžu« je bil dne 7. junija popoldne ob treh velik shod socialnih demokratov. Ko je predsednik njihovega guvernerja Ropasu

vzel besedo, nastopil je krščansko-socialni guverner, a socialni demokratje so se resnice zbal in na komando svojega generala so pokazali peté. Več prihodnjic.

(Popolno neresnična) je vest, ki smo jo zadnjič objavili o napadu v Črešnjevcu pri Radgoni. Poslal nam jo je neki Franc Simenčič iz Zbigovca pri Radgoni. Sram ga bodi, ki laže slovenskemu listu in blati slovensko ljudstvo!

(Treščilo je) dne 4. junija v zvonik podružnice Sv. Vida v Hudini, v vitanjski župniji. Strela je grdo raztrgala streho na zvoniku ter švignila v cerkev. Škode je za 200 gl. Cerkev je zavarovana pri »Unio catholica«.

(Silni nalivi) dne 4., 5. in 7. junija so napravili na južnem delu Pohorja veliko škode; potegnulo je deževje mnogo plazov, rodovitna zemlja se je na debelo zasula s peskom; pretrgali se kolovozi, voda je odnesla mnogo lesa in raztrgala jez pri Stinglčevem mlinu v vitanjskem trgu. Ubogo ljudstvo!

(Trojni požar.) O polnoči dne 29. maja so na Galošaku blizu Radgone zgorele tri vinogradne hiše in sicer Francu Kranjcu iz Slabotince, umirovljenemu gosp. župniku Fr. Lorenčiču in Henriku Potrču iz Slapšćine. Vseh treh požarov je kriva bojda ena in ista zlobna roka.

(Toča.) Na binkoštni ponedeljek je klestila toča po Rogatcu ter nekoliko poškodovala južnovzhodni del nadžupnije. — Na binkošno soboto pa je toča nekoliko škode naredila po kamniški, svetokriški in št.-jurski župniji, severozahodno od Maribora.

(Varuj se pretepačev!) Dne 5. junija je nastal v Arclinu blizu Celja, pred gostilnico Karola Rajerja med lanti pretep. Martin Brglez iz Arclina jih je toliko dobil, da so ga morali spraviti v celjsko bolnišnico, kjer je v torek umrl.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. kaplan M. Šket je postal provizor pri Sv. Janu pri Spodnjem Dravogradu. Ta župnija pa je razpisana do dne 14. julija.

Društvene. (Dijaski kuhinji) v Mariboru so darovali slavna posojilnica na Ptuj 50 fl., vlč. g. S. Gaberc, župnik na Framu, 25 fl. in vlč. g. Jožef Tombah, dekan v Rogatcu, 3 fl. Bog plati!

(Mariborsko dirkalsko društvo) priredi v nedeljo, dne 13. junija veliko dirko z lepimi dobitki na Teznu. Oglasiti se je treba do 8. ure v soboto večer.

(»Matiče Slovenske«) občni zbor bode letos v Ljubljani, v »Narodnem domu«, dne 23. junija. Za letos izda Matica sedmero knjig in sicer 1. »Letopis«, 2. Dr. Glaser: »Zgodovina slov. slovstva«, 3. X. zvezek »Zabavne knjižnice«, 4. Dr. Strekelj »Slov. narodne pesmi«, 5. J. Šubic »Elektrika«, 6. S. Rutar »Trst in Istra« in 7. »Ant. Knezove knjižnice« IV. zvezek.

Iz drugih krajev. (Na praznik) sv. Cirila in Metoda, dne 5. julija, bodo posvetili v cerkvi M. B. v Loreti slovansko kapelo. Iz Slavonije in s Hrvaškega takrat pojde tja mnogo romarjev. Kdor se jim od Slovencev hoče pridružiti, mu več o tem pové g. dr. Mato Novosel, škofijski tajnik v Djakovu.

(Parobrod na Ljubljani.) G. Karol Kotnik na Vrhniki je prosil dovoljenja, voziti po Ljubljani s parobrodom, in sicer od Vrhnike do Ljubljane. Parobrod bode urejen za promet z ljudmi in z blagom.

(Velika požara.) Dne 4. junija je v vasi Trava na Kočevskem zgorelo 26 poslopij, med temi tudi nova šola in podružnična cerkev. — Dne 5. junija pa je blizu tam, v Zapotoku pri Sodražici ogenj upepelil 8 hiš in 8 gospodarskih poslopij. V obeh vaseh so zanetili otroci.

(Ne v Ameriko!) Avstrijski konzul v Filadelfiji poroča, da so se ondi delavske razmere silno poslabšale. Mnogo premogokopov je ostavilo delo. V Čikagi je 50 tisoč delavcev z družinami vred brez dela. V Filadelfiji pa je minolo zimo bilo 6—8000 avstrijskih izseljencev